

som staar i § 1, 3die Stykke, at Skyldnerne fremdeles kunne betale deres Renter og Afdrag paa de kongelige Oppebørselsstuer, Amtstuerne, hvor disse Ydelser hidtil have været erlagte, det er jo altid en Behagelighed for Landarbejderne, at de have et bestemt Sted, hvor de kunne betale deres Renter og Afdrag, og hvor de ogsaa skulle betale deres Skatter, i Stedet for at blive jagede fra en Kreditforening til en anden.

Jeg skal derfor give Lovforslaget min Anbefaling og Støtte og haabe, at det sammen med Hypotekbanken maa blive ført gennem dette Ting.

Barner: Jeg vil blot udtale, at da dette Lovforslag er en ganske nødvendig Følge af Tanken om Oprettelsen af en Hypotekbank, er det jo ganske naturligt, saafremt denne Bank bliver oprettet, at den Foranstaltning bliver foretagen, som her er foreslaaet. Jeg vil derfor anbefale dette Lovforslag.

Niels Pedersen: Jeg kan i og for sig ganske slutte mig til de Udtalelser, der ere faldne fra ærede Medlemmer, der have talt for Forslaget. Det gaar jo ud paa at ændre § 11, 3die Stykke, i Loven af 22. April 1904 saaledes, at de $\frac{3}{5}$ af Statens Ullaan tilvejebringes gennem Hypotekbanken i Stedet for som tidligere bestemt gennem de bestaaende Husmandskreditforeninger, ligesom det bestemmer, at Renter og Afdrag kunne betales sammesteds som tidligere. Jeg anser begge disse Ting for Forbedringer, men jeg kan ikke undlade at udtale et Ønske om, at man her ved dette Forslag maatte kunne gaa noget videre end foreslaaet.

Den Gang Lovforslaget om Oprettelse af en Statslaanefond for to Aar siden blev vedtagen — det var jo samtidig med, at vi fik Loven om Husmandslodder af 1904 — saa maatte § 11 i denne sidste Lov jo have en Affattelse, som var i Overensstemmelse med Forslaget om en Statslaanefond. Det er fuldstændig rigtigt, som det ærede Medlem for Vinderup (Svendsen) for et Øjeblik siden udtalte, at der ikke i Udvalget var noget Ønske om, at § 11 skulde have den Affattelse, som den Gang fik, og jeg tror at kunne sige, at ogsaa Lovforslaget om Oprettelse af en Statslaanefond fik en Affattelse, som ingenlunde vakte Begejstring i det Udvalg, som havde med Sagen at gøre. Den højtærede Finansminister var, om jeg ikke tager fejl, Ordfører for dette Lovforslag i sin Tid. Det, jeg derfor kunde ønske at bede om,

var at faa taget under Overvejelse, om man ikke kunde vende tilbage til den gamle Ordning, hvorefter de Laan, Husmændene faa, bleve et samlet Laan i Stedet for, at det den Gang paa en ganske kunstig og unaturlig Maade blev delt i 2 Laan. Ordningen er i Øjeblikket saadan, at det Laan, der ydes Landarbejderne, deles i en 1ste Prioritet og en 2den Prioritet; der skal udstedes Udkast til en Obligation, der skal skrives endelig Obligation og foreligge Kopi for hver Prioritet, det vil sige, at der skal benyttes 6 Obligationskemaer for dette enkelte Laan. Det er jo en ganske kunstig Fremgangsmaade, man her har indført, og det drejer sig her ikke alene om, hvad der kan gaa med til Papir og Tryksager, men det forekommer mig, at det volder en hel Del Arbejde baade ved Tinglæsning og Indførelse i Pantebøgerne, og ligeledes i Ministerierne maa det forvolde betydelig større Arbejde. Det hele kommer derved let til at gaa tungt og langsomt, og Landarbejderne komme vel ogsaa til at betale noget mere, de maa, saa vidt jeg ved, betale Kopipenge for 2 Obligationer i Stedet for som tidligere for een. Men dette, at det hele er indviklet og vanskeligt og gør Sagens Gang langsom, kan ofte bevirke, at en Sag forsinkes, og det har ikke ringe Betydning for Landarbejderne, der ofte have maattet optage større Laan til Udredelse af de fornødne Udgifter til Opførelse af Bygninger og Anskaffelse af Besætning, og som ofte have deres Penge dyrt; det er af Betydning for dem, at deres Laanesag kan gaa saa hurtigt som muligt, og at de kunne faa Pengene, saa snart de ere færdige og have faaet Vurderingen eller i hvert Fald saa hurtigt, som det derefter lader sig gøre.

Der kunde jo ganske vist siges, at disse Laan naturligt hører hjemme under Statslaanefonden, og at det er af de Formaal, som det er naturligt, at Statslaanefonden giver Bidrag til, men jeg skal dog gøre opmærksom paa, at vi ere jo i Virkeligheden gaaede bort fra det, idet det kun er en mindre Del af dette Laan, der faas gennem Statslaanefonden, hvorimod man foreslaar, at første Prioritet eller de $\frac{3}{5}$ skulde tages gennem den oprettede Statshypotekbank.

Det var altsaa det, jeg gerne vilde foreslaa, at man gik til at tage hele dette Laan samlet gennem Statshypotekbanken. Med de Krav, der nu stilles til Statslaanefonden, vil dens Kapital i Løbet af faa Aar være fuldstændig opbrugt. Den